

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 11Co/245/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5313210095
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 09. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Malíková
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2016:5313210095.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd druhej inštancie, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Malíkovej a členov senátu JUDr. Jany Kotrčovej a JUDr. Romana Tichého, v právnej veci navrhovateľa Y. X., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom U. č. XXX, O., právne zastúpeného JUDr. Antonom Kupšom, advokátom, so sídlom T. XX, K., proti otcovi Ing. Y. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom P. č. XX, N. L. J., právne zastúpenému JUDr. Helenou Brngálovou, advokátkou, so sídlom E. XX, X., o zvýšenie výživného, o odvolaní navrhovateľa a otca proti rozsudku Okresného súdu Čadca č. k. 6C/170/2013-234 zo dňa 29.10.2015 v spojení s dopĺňacím rozsudkom Okresného súdu Čadca č. k. 6C/170/2013-294 zo dňa 26.04.2016, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie v spojení s dopĺňacím rozsudkom **p o t v r d z u j e**.
Účastníkom **n e p r i z n á v a** nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom okresný súd výživné určené rozsudkom Okresného súdu v Čadci 12P/164/2008 zo dňa 05.11.2008 vtedy určené na maloletého Y. X., nar. XX.XX.XXX.3 zmenil tak, že súd výživné na navrhovateľa zvyšuje zo sumy 232,- eur na sumu 350,- eur, ktorú sumu je odporca ako otec povinný prispievať na výživu navrhovateľa počnúc dňom 01.10.2013 naďalej, vždy do 15. dňa toho-ktorého mesiaca vopred. Zročné výživné za obdobie od 01.10.2013 do 29.10.2015 vo výške 2.950,- eur je odporca povinný splácať spolu s bežným výživným v mesačných splátkach po 30,- eur počnúc prvou splátkou zročnou v mesiaci nasledujúcom po právoplatnosti rozsudku pod stratou výhody splátok, ak bude vynechaná hoci i len jedna splátka. Žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania. Dopĺňacím rozsudkom okresný súd návrh navrhovateľa vo zvyšnej časti zamietol.

2. Rozhodnutie súdu sa opiera o ust. § 78 ods. 1 Zákona o rodine. V súdenom prípade súd mal zistené a preukázané, že naposledy bola vyživovacia povinnosť odporcu k navrhovateľovi určovaná v čase, keď navrhovateľ bol maloletý, a to rozhodnutím súdu spred siedmich rokov, kedy skutočné náklady na výživu a ostatné potreby navrhovateľa boli podstatne nižšie ako sú v súčasnej dobe. Na druhej strane je treba hodnotiť aj súčasnú príjmovú a výdavkovú situáciu na strane odporcu ako povinného, ktorý i keď má ďalšiu vyživovaciu povinnosť voči maloletej dcére W., ak zoberieme do úvahy, že uvedené maloleté dieťa sa narodilo XX.XX.XXXX, teda v čase rozhodovania súdu v tejto veci o zvýšenie výživného na navrhovateľa, má maloletá W. tri roky. Aj napriek tomu, že konania, ktoré špecifikoval odporca a ktoré sú vedené pred Okresným súdom Bratislava III, a to viaceré konania týkajúce sa rozvodu manželstva odporcu s jeho terajšou manželkou V. X., ďalej konanie o určenie manželského výživného a konanie o určenie výživného na maloletú W., i keď tieto konania nie sú doposiaľ právoplatne skončené, je zjavné, že výživné predbežne vo výške 200,- eur poukazuje odporca na výživu maloletého dieťaťa vo veku troch rokov. Porovnaním s potrebami navrhovateľa, ktorý je študentom vysokej školy, je treba vyhodnotiť všetky príjmy a výdavky na strane odporcu a prihliadať na príjmy a výdavky na strane matky

navrhovateľa, s ktorou v spoločnej domácnosti v trvalom bydlisku sa zdržiava najmä počas víkendov a počas voľných dní, kedy nie je v mieste štúdia. Pri určovaní výživného je potrebné prihliadať aj na tú skutočnosť, že nemožno robiť rozdiely medzi deťmi pochádzajúcimi z manželstva (i keď aj súčasné manželstvo je v rozvodovom konaní) a deťmi, ktoré pochádzajú z predchádzajúcich vzťahov, prípadne z iných vzťahov. V súvislosti s rozhodovaním je treba skutočne prihliadať aj na to, že u maloletej W. je vyživovacia povinnosť jej matkou V. X. požadovaná vo výške 500,- eur mesačne a zrejme pani V. X., ktorá v ostatnom čase žila v manželstve s odporcom, má určité informácie a vedomosti o osobných, majetkových a príjmových pomeroch odporcu, ak považuje na trojročné dieťa za potrebné žiadať výživné vo výške 500,- eur mesačne. Aj pri zohľadnení všetkých výdavkov odporcu je zjavné, že jeho príjem podstatne prevyšuje príjem matky navrhovateľa, ktorá okrem toho pre zabezpečenie syna vynakladá prostriedky na jeho sporenie s poistením a osobnou starostlivosťou počas víkendov a vôbec v priebehu celého obdobia si z časti plní svoju vyživovaciu povinnosť. Účastníci presne neuvádzali dôvod, pre ktorý navrhovateľ a odporca nie sú v kontakte, ale je pravdou, že tieto vzťahy sú narušené a že odporca ani nemá vedomosť o tom, či jeho syn pokračuje v štúdiu, bolo potrebné predkladať potvrdenia, že skutočne študuje, teda tieto vzťahy a informácie zo strany jednej i druhej sú veľmi strohé a nesvedčia vzťahu syna a otca, a preto je táto situácia aj odrážaná v postoji odporcu k plneniu vyživovacej povinnosti k navrhovateľovi, teda jeho synovi.

Súd pri vyhodnotení všetkých príjmov a výdavkov, tak ako sú špecifikované podľa predložených dokladov, považoval za primerané zvýšenie výživného odo dňa podania návrhu zo sumy 232,- eur na sumu 350,- eur mesačne, ktorou sumou zaviazal odporcu prispievať na výživu navrhovateľa počnúc dňom 01.10.2013 naďalej, vždy do 15. dňa toho-ktorého mesiaca vopred.

Zročné výživné za obdobie od 01.10.2013 do 29.10.2015 predstavuje rozdiel medzi výživným vo výške 232,- eur pôvodne určeným a sumou 350,- eur, na ktorú bolo výživné zvýšené. Teda výživné poukazované odporcom a výživné, na ktorú výšku bolo od 01.10.2013 zvýšené, predstavuje rozdiel za celé obdobie 2.950,- eur. Toto zročné výživné súd zaviazal odporcu splácať spolu s bežným výživným v mesačných splátkach po 30,- eur počnúc prvou splátkou zročnou v mesiaci nasledujúcom po právoplatnosti rozsudku, pod stratou výhody splátok, ak bude vynechaná hoci i len jedna splátka.

Súd pri rozhodovaní o náhrade trov konania v zmysle § 142 ods. 2 O. s. p. dospel k záveru, že v tomto konaní nie je celkom možné vysloviť mieru úspechu či neúspechu toho-ktorého účastníka konania, a preto rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

3. Z dôvodu, že okresný súd opomenul rozhodnúť o časti návrhu navrhovateľa (keď navrhovateľ si uplatňoval zvýšenie výživného v sume 500,- eur mesačne od 01.10.2013 a súd návrhu vyhovel čiastočne, zvýšil výživné zo sumy 232,- eur na sumu 350,- eur mesačne od 01.10.2013, o zvyšnej časti opomenul rozhodnúť), doplniacim rozsudkom návrh navrhovateľa v časti nároku na výživné v sume 150,- eur mesačne od 01.10.2013 prevyšujúce priznané výživné zamietol.

4. Voči citovanému rozsudku, a to voči výroku o trovách konania podal v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľ, ktoré odôvodňuje ust. § 205 ods. 2 písm. f) O. s. p. Je toho názoru, že v danom prípade mal súd aplikovať ust. § 142 ods. 3 O. s. p. Aj napriek tomu, že navrhovateľ mal čiastočný úspech v konaní, mal súd vzhľadom na okolnosti posudzovanej veci aplikovať úvahu súdu pri priznaní trov konania. Poukázal na to, že navrhovateľ bol nútený podať návrh na začatie konania, pretože sa uňho zmenili pomery, začal navštevovať vysokú školu a značne sa zmenili jeho životné náklady. Tým, že jeho otec platil výživné nepravidelne, suma nepostačovala na zabezpečenie potrieb. Navrhovateľ sa pokúšal o mimosúdnu dohodu s otcom. Otec však dohodu odmietal a svojím správaním a konaním účelovo predlžoval konanie, čím vznikali ďalšie trovy konania. Ust. § 142 ods. 3 O. s. p. predstavuje výnimku zo zásady zodpovednosti za výsledok sporového konania. Účastníkovi konania súd v zmysle tohto zákonného ustanovenia prizná plnú náhradu trov konania, hoci mal vo veci len čiastočný úspech, ak nastanú 3 prípady, a to 1. ak účastník mal neúspech v pomerne nepatrnej časti, 2. ak rozhodnutie o výške plnenia záviselo od znaleckého posudku a 3. ak rozhodnutie o výške plnenia záviselo od úvahy súdu. Považuje za rozporné s dobrými mravmi, ak v zjavne úspešnom konaní nie je úspešnému navrhovateľovi priznaná náhrada trov konania zo strany neúspešného účastníka. Žiada preto zmeniť rozsudok okresného súdu vo výroku o trovách konania tak, že navrhovateľovi budú voči otcovi priznané trovy právneho zastúpenia v sume 1.766,75 eur a trovy odvolacieho konania vo výške 295,10 eur.

5. V zákonnej lehote podal odvolanie voči rozsudku aj otec. Odvolanie odôvodňuje ust. § 205 ods. 2, písm. c), d), e) a f) O. s. p. Otec poukazuje na to, že okresnému súdu predložil písomné dôkazy o tom, že si svoju vyživovaciu povinnosť voči navrhovateľovi vždy riadne plnil podľa platného

súdneho rozhodnutia. V jednom prípade aj podľa dohody s matkou, a to za obdobie apríl 2013 až august 2013, kedy navrhovateľ odstúpil zo štúdia na vysokej škole a bol evidovaný na úrade práce a prostredníctvom matky odmietol ponuku otca na prácu brigádnika vo firme otca, kde mu garantoval plat cca 1.000,- až 1.500,- eur mesačne. Otec počas súdnych pojednávanií včas a v požadovanom rozsahu predložil okresnému súdu všetky požadované doklady o svojich súčasných príjmoch a výdavkoch. Počas pojednávanií žiadal, aby súd zaviazal navrhovateľa predložiť dôkazy o výške príjmov matky za roky 2008 až 2015, doklad o ukončení štúdia zimného semestra. Navrhovateľ tieto doklady nikdy nedodal. Navrhovateľ sa ani raz nezúčastnil na nariadených súdnych pojednávaniach a vôbec nebol vypočutý. Keďže sa nezúčastňoval nariadených pojednávanií, prostredníctvom svojho právneho zástupcu ani svojej matky nepredložil a nepreukázal skutočnú výšku výdavkov na svoje životné náklady ani skutočnú výšku výdavkov súvisiacich s jeho štúdiom na vysokej škole, matka navrhovateľa výšku výdavkov v žalobe a vo svojich výpovediach menila, nedostatočne dôkazovo vydokladovala. Poukazuje na to, že má ďalšie 3 vyživovacie povinnosti k manželke, dcére z druhého manželstva a svojej matke, pričom poukazuje na súdne konania, ktoré v súčasnosti prebiehajú. Matka navrhovateľa prostredníctvom právneho zástupcu i napriek jeho urgencii predložila niektoré výplatné pásky od spoločnosti LIDL, a. s., v ktorej je zamestnaná ako vedúca predajne, no za roky 2008 až 2012 svoje príjmy nepredložila. Za rok 2013 jej priemerný príjem je 948,47 eur, za rok 2014 priemerný príjem matky navrhovateľa je 1.349,23 eur a za rok 2015 za obdobie od januára do apríla 1.618,58 eur. Nesúhlasí s tvrdením súdu, že potreby navrhovateľa, keď bol maloletý v čase predchádzajúcej úpravy spred 7 rokov, boli podstatne nižšie ako v súčasnej dobe. Táto problematika sa neprejednávala a nepreukazovala ani raz. Na základe predložených dokladov a dôkazov či už zo strany navrhovateľa alebo jeho matky okresný súd nedospel k objektívnemu a právne správne posúdeniu veci. Navrhovateľ, resp. jeho matka uvádzali náklady na štúdium na vysokej škole len o 43,56 eur viac ako predstavovali jeho náklady počas štúdia na strednej škole. OS Čadca na základe nedostatočných dôkazov neobjektívne posúdil oprávnenosť návrhu na zvýšenie výživného a otec s rozhodnutím nesúhlasí. Nesúhlasí s konštatovaním okresného súdu, že za ďalšie obdobia okrem vymenovaných období v priebehu konania otec výšku príjmov preukázal iba čiastočne. Vždy predkladal okresnému súdu doklady v požadovanom rozsahu. Nesúhlasí s konštatovaním súdu, že priemerný mesačný príjem matky navrhovateľa predstavuje 836,- eur. Toto nezodpovedá vykonaným dôkazom, keď matkou predložené výplatné pásky jasne deklarujú jej súčasný príjem na úrovni 1.300,- až 1.948,- eur mesačne. Z preverovania vyplynulo, že saldo medzi príjmami a výdavkami na životné náklady v prípade navrhovateľa, resp. jeho matky je neporovnateľne priaznivejšie ako saldo medzi príjmami a životnými nákladmi otca pri pôvodnom nezvýšenom výživnom. V prípade nadobudnutia platnosti rozsudku okresného súdu sa situácia u otca následne ešte zásadne zhorší. Nesúhlasí a nie je mu jasné, ako okresný súd dospel k záveru, že pokiaľ matka jeho ďalšieho dieťaťa V. X. požaduje určiť na maloletú W. sumu 500,- eur a zrejme V. X., ktorá v ostatnom čase žila v manželstve s otcom, má určité informácie a vedomosti o osobných, majetkových a príjmových pomeroch otca. Poukazuje na to, že jeho súčasná manželka nebola prizvaná ani na jeho súdne pojednávanie, ani pred okresným súdom nikdy nevypovedala. Ide potom o ničím nepodložené a nepreukázané stanovisko súdu. Nesúhlasí tiež so stanoviskom a rozhodnutím okresného súdu, pokiaľ ide o určenie zročného výživného a jeho splácanie v splátkach po 30,- eur. Navrhovateľ, resp. jeho matka mali dostatok možností na to, aby ho upozornili na skutočnosť, že žalobca nastúpil na štúdium na vysokej škole a že výživné, ktoré dovtedy platil, nestačí na pokrytie zvýšených nákladov. Poukazuje na to, že matka žalobcu začala vo veci konať až po zaslaní skenov jeho výplatných pásov v roku 2013, ktoré jej z pomsty voči jeho osobe zaslala jeho súčasná manželka. Voči tejto časti rozsudku by sa nebránil, keby matka navrhovateľa po nástupe navrhovateľa na vysokú školu otca požiadala o zvýšenie výživného. Z uvedeného vyplýva, že Okresný súd Čadca neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností. OS Čadca dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Opakovane poukazuje, že právny zástupca navrhovateľa nepredložil súdu požadované dôkazy, nezabezpečil ich ani súd. Nedostal zápisnicu z konania, ktorú žiadal na pojednávaní dňa 23.10.2014 a z tohto dôvodu sa nemohol a nemôže priebežne oboznámiť s priebehom konania. Na pojednávaní 23.03.2015 sa otec opätovne zúčastnil už tretieho pojednávania. Právny zástupca navrhovateľa na pojednávaní síce predložil doklady, ale iba v jednom vyhotovení. Otcovi neboli doručené. Otec je toho názoru, že navrhovateľ ani jeho matka nie sú v súčasnosti existenčne odkázaní na zvýšenie výživného. Nie je cieľom otca nepodieľať sa na reálnych zvýšených nákladoch navrhovateľa. Naopak, chce sa podieľať na pokrytí životných nákladov navrhovateľa, ale keďže navrhovateľ s otcom aj napriek jeho mnohým snahám už 10 rokov nekomunikuje, chce, aby tieto boli skutočné a náležité preukázané. Chce vyjadriť poľutovanie nad tým, že zvolil tento spôsob riešenia úpravy jeho výživného a rozhodol sa zbytočne zaťažovať navrhovateľa

(správne malo byť zrejme uvedené otca) a aj súdy. Otec sa veľakrát snažil o kontakt so synom v snahe zistiť, či niečo nepotrebuje, či mu nevie nejako ako otec pomôcť či už materiálne, ľudsky, morálne. Ani na jeden pokus otca navrhovateľ, resp. jeho matka nereagovali. Navrhovateľ spoločne s jeho právnym zástupcom, resp. matkou náležite nepreukázali súdu opodstatnenosť nároku na zvýšenie výživného vzhľadom na jeho tvrdenie, že nástupom na štúdium na vysokej škole sa značne zmenili jeho životné náklady. Navrhovateľ náležite nepreukázal súdu ani nájomnú zmluvu na ubytovanie v mieste štúdia vzhľadom k tomu, že nemá uzatvorený nájomný vzťah s prenajímateľom. Navrhovateľ spolu s matkou nepreukázali svoje životné výdavky v čase, keď sa zdržiava v mieste trvalého bydliska. Nepreukázal, koľko zo súčasne plateného výživného mu matka poukazuje na úhradu jeho nákladov súvisiacich so štúdiom na vysokej škole, resp. počas jeho pobytu v ich spoločnej domácnosti. Nepredložil v požadovanom rozsahu výplatné pásky matky za obdobie máj až september 2015, január 2008 až september 2013, vydokladovanie nákladov na výživu navrhovateľa zabezpečovaného matkou za obdobie september 2013 až február 2015, ako aj nákladov na štúdium za toto obdobie. Žiada, aby súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie s povinnosťou vykonať nevyhnutné dôkazy.

6. K odvolaniu navrhovateľa otec uviedol, že s odvolaním nesúhlasí. Nevie, ako sa právny zástupca navrhovateľa dostal k sume požadovaných trov konania 1.766,75 eur a k sume 295,10 eur, keďže súčasťou odvolania nie je rozpis trov. Tieto trovy sú vykonštruované v rozpore s vyhláškou MS SR č. 655/2004 Z. z. Zároveň zdôrazňuje, že navrhovateľ mal vo veci len čiastočný úspech. Pri rozhodovaní o trovách konania v zmysle § 142 O. s. p. platia dve základné zásady, t. j. že sa hradia len trovy potrebné na účelné uplatnenie alebo bránenie práva a že sa právo na náhradu trov konania riadi mierou procesného úspechu. Ust. § 142 ods. 3 O. s. p. predstavuje výnimku zo zásady zodpovednosti za výsledok sporového konania. Úvaha súdu sa môže týkať len skutkových okolností, ktoré sú podstatné pre rozhodnutie o výške plnenia. Pokiaľ sa ňou rieši základ uplatňovaného nároku, použitie ust. § 142 ods. 3 O. s. p. z hľadiska rozhodovania o trovách neprichádza do úvahy. Úvaha o výške plnenia sa musí opierať o hmotné právo. Nesúhlasí s tvrdením, že navrhovateľ sa pokúšal o uzavretie dohody s otcom. Navrhovateľ ani jeho právny zástupca nepredložili otcovi ústnu ani písomnú dohodu pred podaním žaloby, ani pred začatím samotného súdneho pojednávania, resp. počas konania nevyvinuli nijakú aktivitu smerujúcu k zmieru. Dňa 26.04.2014 sa otec chcel spolu so svojou právnou zástupkyňou dohodnúť s navrhovateľom priamo na pojednávaní, ale bezvýsledne. Právny zástupca navrhovateľa od začiatku právneho prípadu vôbec neprispieval k dohode medzi navrhovateľom a otcom. Naopak, chodil na súdne pojednávania nepripravený, nezabezpečoval potrebné dôkazy. Pracoval na základe neobjektívnych podkladov od navrhovateľa. Požadované dôkazy nezabezpečoval aj napriek opakovaným urgenciám okresného súdu. Kvôli takémuto prístupu právneho zástupcu navrhovateľa došlo na strane odporcu k zbytočným zvýšeným nákladom spojených so súdnym konaním. Počas celého konania nezabezpečil ani raz prítomnosť navrhovateľa na pojednávaní. U otca sú náklady na súdne konanie a trovy konania omnoho vyššie, pričom poukazuje na cestovné náklady z Bratislavy do Čadce, hotové náklady a náklady na právneho zástupcu. I napriek tomu otec je ochotný v tejto časti rozhodnutie súdu akceptovať a neodvoláva sa voči nemu. Žiada, aby vo veci trov konania súd žiadnemu z účastníkov právo na ich náhradu nepriznal.

7. Navrhovateľ vo vyjadrení k odvolaniu otca poukazuje na priebeh súdnych pojednávaní, kde otec od počiatku k predmetu veci zaujímal negatívne stanovisko a snažil sa účelovo predlžovať konanie pod rôznymi zámienkami. Nemal záujem o žiadne riešenie v predmetnej veci, a to najmä z toho pohľadu, že nemal záujem rešpektovať požiadavky svojho syna ako vysokoškolského študenta. Skutočne na jeho strane sa zmenili pomery nástupom na vysokoškolské štúdium. Súd vykonal rozsiahle dokazovanie, a pokiaľ otec namieta, že navrhovateľ nebol vypočutý, jeho účasť bola vždy riadne ospravedlnená a zároveň súhlasil, aby sa pojednávalo v jeho neprítomnosti. V konaní bola vypočutá matka navrhovateľa, ktorá podrobne súdu vysvetlila a popísala skutočné navrhovateľove výdavky. Z vykonaného dokazovania, a to najmä z predložených listinných dôkazov a výsluchu svedkyne bola preukázaná dôvodnosť návrhu. Súd v posudzovanom prípade správne vychádzal z § 78 ods. 1 Zákona o rodine s poukazom na skutočnosť, že od rozsudku zo dňa 05.11.2008 sa jednoznačne zmenili pomery navrhovateľa, a to nástupom na vysokoškolské štúdium, ktoré naďalej trvá. Navrhovateľ mal v čase predchádzajúcej úpravy 15 rokov a v súčasnej dobe má 23 rokov. Žiada napadnuté rozhodnutie potvrdiť a priznať náhradu trov odvolacieho konania.

8. Navrhovateľ k vyjadreniu odporcu udáva, že ho považuje za účelové. Je jednoznačne zrejmé, že pred pojednávaním bol návrh na mimosúdnu dohodu zo strany otca, ale navrhovateľ nemohol akceptovať zvýšenie výživného z 232,- eur na 250,- eur mesačne, ako to vyplýva zo zápisnice z pojednávania zo dňa 24.06.2014. Takéto zvýšenie výživného považuje za výsmech a dehonestáciu osoby navrhovateľa, pretože jednoznačne bolo preukázané, že naposledy bolo zvyšované výživné, keď navrhovateľ bol maloletý a do toho času okrem bežného výživného sa otec nijako nepodieľal na nákladoch a životných potrebách navrhovateľa. Na strane navrhovateľa došlo k výraznej zmene pomerov, preto podal návrh na zvýšenie výživného, čo otec ponímal ako útok na jeho osobu. Poukazuje na to, že otec ako člen predstavenstva spoločnosti HORNEX, a. s., Bratislava požíva osobné výhody ako člen predstavenstva (služobné auto atď.). Navrhovateľ iba chcel, aby mu otec prispieval v súlade so zákonom aj s pomermi, ktoré by otca nijako významne nepoškodili. Od podania návrhu 01.10.2013 do rozhodnutia súdu uplynuli 2 roky. Je potrebné posúdiť, či zo strany navrhovateľa vznikali prierahy, ale v tomto smere má za to, že návrh navrhovateľa bol dôvodný a nešlo o bezúčelné bránenie práva.

9. Krajský súd, ako súd odvolací, preskúmal napadnutý rozsudok v rozsahu danom ust. § 66 C. m. p. a bez nariadenia odvolacieho pojednávania napadnutý rozsudok okresného súdu postupom podľa ust. § 219 ods. 3 C. s. p. potvrdil v zmysle ust. § 387 ods. 1 C. s. p. ako vecne správny.

10. Rozhodnutie súdu prvej inštancie je vecne správne. Okresný súd v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav veci a vec správne právne posúdil. Súd druhej inštancie sa stotožňuje s odôvodnením rozsudku súdu prvej inštancie, na ktoré poukazuje.

11. Odvolanie otca súd druhej inštancie nepovažuje za dôvodné.

12. Základnou hmotnoprávnou podmienkou pre rozhodnutie o zmene výživného je zmena pomerov na strane účastníkov konania, a to zmena podstatného charakteru. Zmena pomerov musí byť vyhodnotená na strane obidvoch účastníkov konania, tak na strane osoby výživou oprávnenej - dieťaťa, ako aj na strane osoby výživou povinnej - otca. Rovnako je súd povinný prihliadnuť na vyživovaciu povinnosť zo strany druhého rodiča, aj keď tento rodič nie je účastníkom konania. Zmena pomerov na strane všetkých účastníkov musí byť vyhodnotená komplexne, prihliadajúc na všetko, čo vyšlo v konaní najavo tak, aby zmenené výživné bolo spôsobilé zabezpečiť oprávnené potreby vyživovanej osoby a zároveň aby zodpovedalo možnostiam a schopnostiam povinného rodiča.

13. Odvolací súd konštatuje, že v danom prípade nastala taká zmena pomerov na strane osoby výživou oprávnenej - navrhovateľa, ako aj osoby výživou povinnej - otca, ktorá odôvodňuje zmenu doposiaľ určeného výživného spočívajúcu v jeho zvýšení, pričom zvýšené výživné tak, ako ho určil okresný súd vo výške 350,- eur mesačne od 01.10.2013, aj odvolací súd považuje za výživné zodpovedajúce potrebám navrhovateľa, ako aj možnostiam a schopnostiam otca s prihliadnutím na vyživovaciu povinnosť zo strany matky.

14. Výživné musí byť určené tak, aby boli zabezpečené všetky pravidelne sa opakujúce a predpokladané výdavky vyživovanej osoby, ale aj výdavky nepredvídané, nepravidelné, prípadne náhodne sa vyskytujúce. Miera uspokojovania potrieb oprávnenej osoby je však determinovaná možnostami a schopnosťami osoby povinnej. Pre určenie výšky vyživovacej povinnosti je smerodajná životná úroveň každého z rodičov, pretože platí premisa, že dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni každého svojho rodiča. Pokiaľ je životná úroveň rodičov nízka a nemajú možnosť ju zvyšovať, je nevyhnutné obmedziť nároky dieťaťa a prispôbiť ich takejto životnej úrovni. Naopak, ak životná úroveň rodiča je vysoká, je potrebné zohľadniť aj nadštandardné potreby dieťaťa ako sú voľnočasové aktivity, dovolenky, výlety, kultúrne aktivity, kurzy (napr. autoškola, jazykové kurzy) tak, aby sa dieťa podieľalo na výhodách vyššej životnej úrovne jeho rodiča. Práve pri posudzovaní otázky, čo súd zahrnie do oprávnených nákladov na dieťa, sa najviac prejaví porovnanie životnej úrovne rodiča a dieťaťa.

15. Výživné bolo naposledy určené v roku 2008. V tomto čase otec dosahoval príjem vo výške 1.612,- eur (48.576,- Sk). Posudzujúc príjem otca, počnúc od roku 2013 tento sa podstatne zvýšil, keď z predložených výplatných pásov otca za obdobie január 2013 až december 2013 vyplýva, že čistý priemerný príjem otca za tento rok bol vo výške 2.858,- eur, v roku 2014 predstavovali jeho zárobky za jún 2014 2.453,07 eur, za júl 2014 2.458,- eur, za august 2014 2.099,- eur. V rámci výkonu svojho povolania otec požíva aj iné požitky, keď mu bolo pridelené služobné motorové vozidlo Mercedes Benz

320C. Rovnako bývanie otca možno hodnotiť ako nadštandardné, keď sám obýva rodinný dom v N. pri J., za ktorý platí nájom mimo energií 550,- eur mesačne. Hoci otcovi pribudla vyživovacia povinnosť k manželke a dieťaťu, o ktorých výživné prebieha konanie a v čase vydania prvostupňového rozhodnutia nebolo ešte právoplatne ukončené, v prípade dieťaťa ide však o dieťa nízkeho veku nachádzajúce sa v osobnej starostlivosti matky, ktorého výdavky sú neporovnateľne nižšie ako výdavky dospelého človeka študujúceho na vysokej škole v zahraničí.

16. Zistená majetková úroveň otca mu umožňuje platiť určené výživné na navrhovateľa 350,- eur mesačne. Takéto výživné zodpovedá aj potrebám navrhovateľa. Nástup na vysokú školu je skutočnosťou, ktorá pre súdnu prax všeobecne znamená zvýšenie oprávnených výdavkov na výživu. Ide totiž o dospelého človeka, ktorý sa nachádza vo vrcholnej fáze prípravy na budúce povolanie. Zároveň ide o formu efektívneho získavania kvalifikácie, ktorá bude do budúcnosti spôsobilá zabezpečiť navrhovateľovi schopnosť samostatne sa živiť. Z vykonaného dokazovania je nepochybne preukázané, že navrhovateľ navštevuje vysokú školu v Českej republike mimo miesta svojho bydliska, čím mu vznikajú pravidelne opakujúce sa cestovné náklady a náklady spojené s bývaním. Súdna prax nevyžaduje preukázanie všetkých oprávnených výdavkov blokmi, výdavkovými dokladmi, prípadne zmluvami, pretože je všeobecne známou skutočnosťou, že študent študujúci na vysokej škole vzdalenej od miesta bydliska, musí mať v mieste štúdia zabezpečené ubytovanie, pričom v prípade navrhovateľa, ktorý si za bývanie uplatňoval sumu 100,- eur, ide o náklad, ktorý zodpovedá všeobecnej úrovni študentského bývania tak, ako je to súdu známe z jeho rozhodovacej činnosti, pričom nejde o žiadny nadštandardný výdavok. Rovnako nemožno vyčísliť ani všetky náklady na pravidelne vznikajúce každodenné výdavky, ako je nákup stravy, príležitostne oblečenia, obuvi, hygienických potrieb a pod. Rovnako má navrhovateľ právo na náhradu výdavkov za lekársku starostlivosť, vrátane stomatologickej starostlivosti. Cenová úroveň týchto potrieb a služieb je súdu všeobecne známa. S návštevou školy sú nevyhnutne spojené výdavky na nákup študijnej literatúry, ako aj kancelárskych potrieb. V súčasnosti je nevyhnutné, aby každý študent vysokej školy mal prístup k internetu a k počítaču, prípadne k notebooku, čo nie sú síce každodenné výdavky, ale ide o nevyhnutné potreby pre štúdium. Vzhľadom na vysokú príjmovú úroveň otca je potrebné, aby sa na týchto výdavkoch podieľal. Zároveň je právom dieťaťa, aby sa podieľalo na životnej úrovni otca, ktorá umožňuje, aby navrhovateľovi prispieval nielen na výdavky, ktoré mu zabezpečia nevyhnutnú výživu, ale aj rozvoj jeho osobnosti formou vzdelávania, kultúrnych aktivít, športu, voľnočasových aktivít. .

17. Vyživovaciu povinnosť k navrhovateľovi má aj matka, ktorá si ju však plní dobrovoľne a podieľa sa dobrovoľne aj na rastúcich výdavkoch navrhovateľa spojených so štúdiom na vysokej škole. Príjmová úroveň matky bola zo strany prvostupňového súdu zistená dostatočne. Nie je možné, aby okresný súd zistil príjmy matky do dňa svojho rozhodnutia. Okresný súd však dostatočne v priebehu konania zabezpečil doklady o príjme matky za roky 2013, 2014 a čiastočne aj za roky 2015, teda za rozhodné obdobie, ktoré dali súdu dostatočný podklad pre zistenie možností a schopností na strane matky. Na strane matky však treba zohľadniť, že zabezpečuje navrhovateľovi potrebu bývania a stravovania počas dní, keď nebýva v mieste štúdia a podieľala sa aj na nadštandardných potrebách navrhovateľa, ako je úhrada autoškoly, okuliarov a pod.

18. Každý z rodičov má k dieťaťu vyživovaciu povinnosť zodpovedajúcu jeho životnej úrovni. Mylne sa potom otec domnieva, že pokiaľ je matka schopná užiť navrhovateľa a zabezpečovať jeho zvýšené výdavky, nemusí sa na tejto povinnosti podieľať. Naopak, zo zákona vyplýva vyživovacia povinnosť, pokiaľ dieťa nie je schopné samo sa živiť, obidvom rodičom podľa miery ich možností a schopností.

19. Odvolací súd nemá dostatočný skutkový podklad, aby mohol hodnotiť príčiny nekomunikácie navrhovateľa s odporcom, najmä keď súdu nie je známe, ako sa v minulosti odporca podieľal nielen na plnení vyživovacej povinnosti, ale predovšetkým na výchove svojho dieťaťa, či mu bol v jeho detstve oporou a ako ho v jeho živote ovplyvňoval, keď vzťahové otázky medzi dieťaťom a rodičom sú väčšinou dôsledkom dlhodobiejšieho vývoja a práve rodič je tou osobou, ktorá ich vo väčšej miere môže ovplyvniť.

20. Pokiaľ otec namieta určenie výživného počnúc od 01.10.2013, odvolací súd zdôrazňuje, že základnou hmotnoprávnou podmienkou pre zmenu výživného je zmena pomerov. Je preukázané, že najpodstatnejšou zmenou pomerov, ktorá bola dôvodom pre zvýšenie výživného, bol nástup navrhovateľa na vysokú školu práve od 01.10.2013. K splneniu hmotnoprávnej podmienky musí pristúpiť aj podmienka procesná, a to je podanie návrhu na začatie konania. Návrh na začatie konania bol podaný

01.10.2013 a okresný súd správne od tohto obdobia výživné zvýšil. Zvýšenie výživného práve od tohto obdobia nemôže byť pre navrhovateľa prekvapivé, keďže konanie prebiehalo niekoľko rokov a o konaní vedel. Vyživovacia povinnosť je povinnosťou, ktorá rodičovi vyplýva zo zákona a je len pochybením otca, že doposiaľ zvýšené náklady sa svojho dieťaťa nerešpektoval a nepodieľal sa na ich plnení.

21. Z hľadiska odvolacieho prieskumu sú irelevantné odvolacie námietky otca týkajúce sa prieťahov v konaní, ktoré skutočnosti mohol otec v priebehu konania namietať sťažnosťou adresovanou predsedovi súdu.

22. Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok vo výroku o zvýšenom výživnom a zameškanom výživnom potvrdil ako vecne správny.

23. Pokiaľ ide o odvolanie navrhovateľa voči výroku o trovách konania, v čase rozhodovania prvostupňového súdu sa na rozhodnutie o trovách prvostupňového konania vzťahovalo ustanovenie § 142 ods. 1 až 3 Občianskeho súdneho poriadku, kde základnou zásadou pre priznanie nároku na náhradu trov konania bol úspech účastníka v konaní. Navrhovateľ žiadal výživné zvýšiť na 500,- eur, t. j. o 268,- eur. K zvýšeniu výživného došlo na sumu 350,- eur, t. j. o 118,- eur. Navrhovateľ bol preto prevažne neúspešným účastníkom konania a nebolo dôvodné mu náhradu trov konania priznať. Ust. § 142 ods. 3 O. s. p., ktorého aplikácie sa navrhovateľ domáha, v súčasnej dobe je už neplatné a povinnosťou súdu je postupovať podľa Civilného mimosporového poriadku účinného od 01.07.2016. Konanie o určenie výživného má v súčasnosti povahu nesporového konania, kde sa žiadnemu z účastníkov nárok na náhradu trov konania nepriznáva (§ 52 C. m. p.). Výnimku predstavujú iba osobité prípady, vtedy, ak je to s ohľadom na okolnosti prípadu spravodlivé (§ 55 C. s. p.). Takéto okolnosti však v konaní zistené neboli.

24. Odvolací súd preto rozsudok okresného súdu vo všetkých výrokoch potvrdil ako vecne správny.

25. Výrok o trovách odvolacieho konania sa opiera o ustanovenie § 396 ods. 1 C. s. p. s poukazom na ustanovenie § 52 C. m. p., v zmysle ktorého ustanovenia súd žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania.

26. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Žiline pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 C. s. p.)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 C. s. p.)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).
Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 C. s. p.)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 C. s. p.)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 C. s. p.)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 C. s. p. (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 C. s. p.)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 C. s. p.)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 C. s. p.)